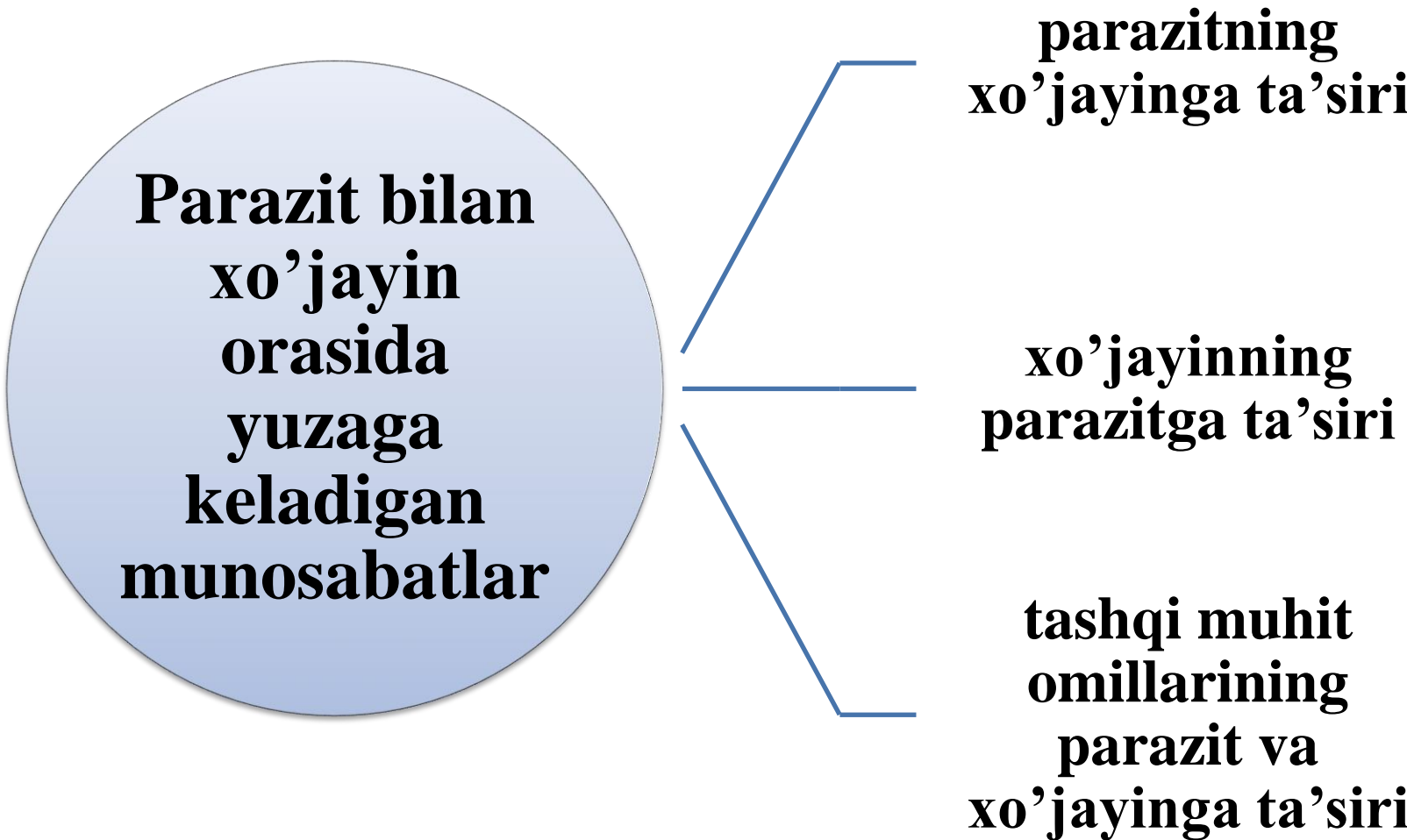

Mavzu “Parazit va xo’jayin orasidagi munosabatlar. Parazitning xo’jayinga ta’siri va uning shakllari”

REJA:

- Parazit va xo’jayin orasidagi munosabatlarning asosiy ko’rinishlari.
- Parazitning xo’jayinga ta’siri va uning asosiy shakllari:
  - a) mexanik ta’sir va uning salbiy oqibatlari;
  - b) parazitning xo’jayin hisobidan oziqlanishi va uning zarari;
  - v) parazitning xo’jayinga zaharli ta’siri;
  - g) parazitning xo’jayin tanasiga boshqa kasallik qo’zg’atuvchilarning kirishi uchun yo’l ochishi.

**Parazit bilan
xo'jayin
orasida
yuzaga
keladigan
munosabatlar**

**parazitning
xo'jayinga ta'siri**

**xo'jayinning
parazitga ta'siri**

**tashqi muhit
omillarining
parazit va
xo'jayinga ta'siri**

PARAZITNING XO'JAYINGA TA'SIRI

механик

аллергик

ТОКСИК

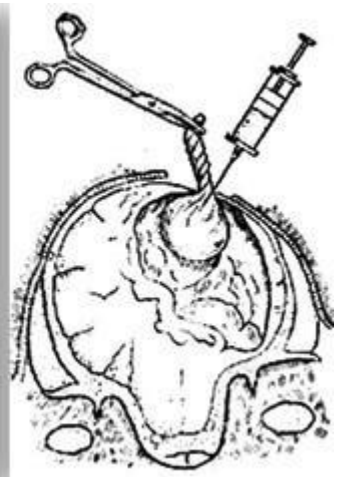
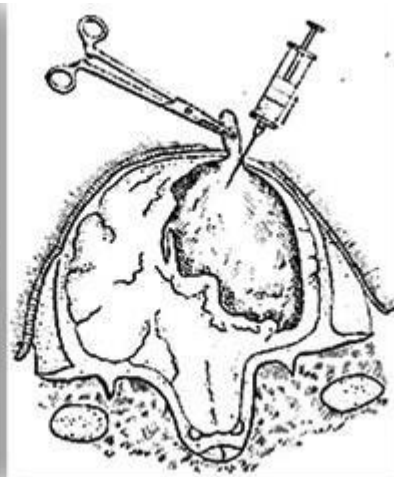
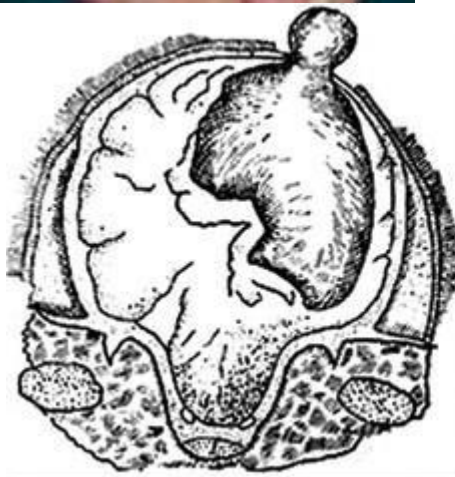
иммуносупрессор

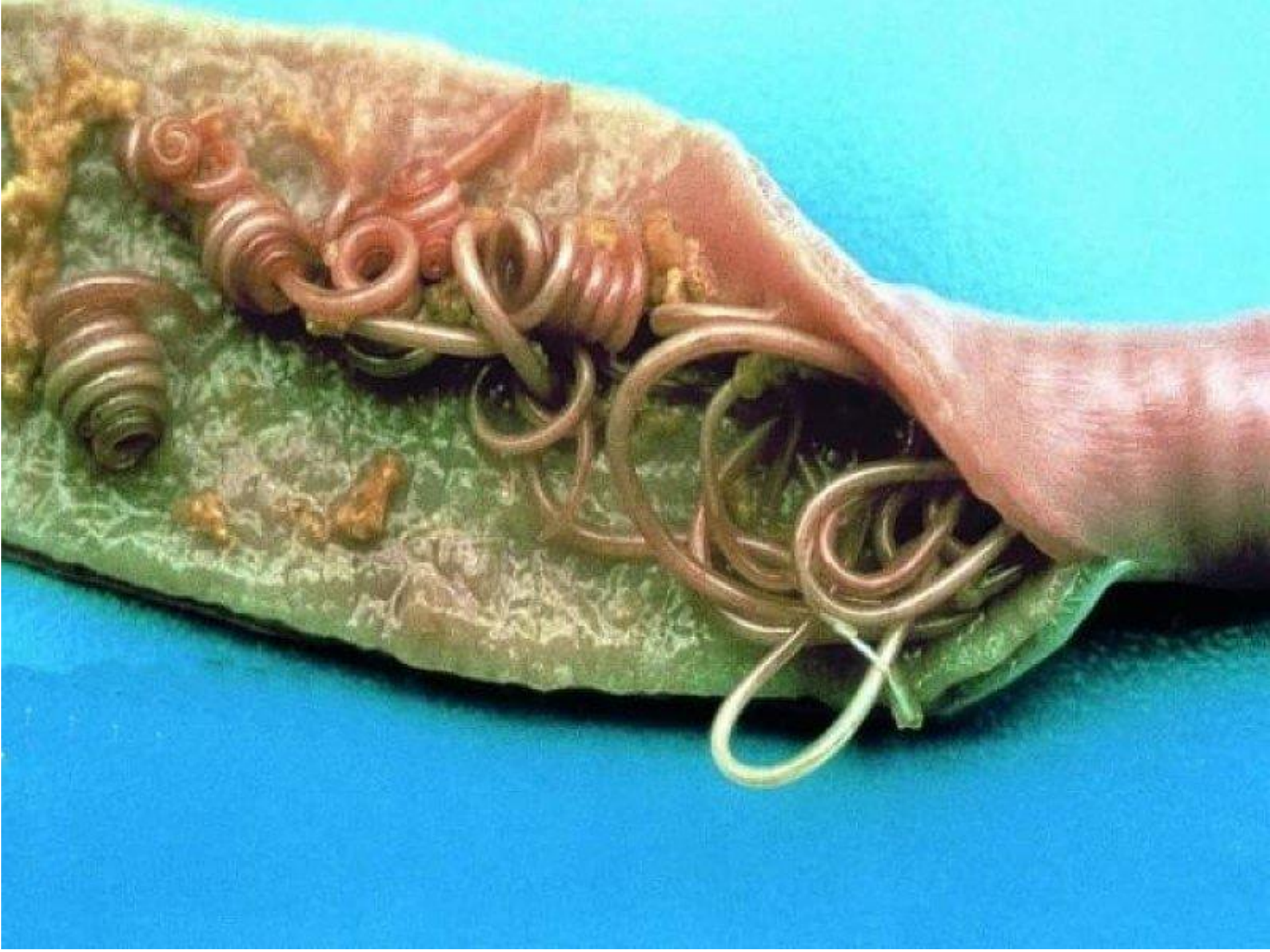
ЦИТОТОКСИК

**Овқатни
ўзлаштириш**

**BOSHQA KASALLIK
QO'ZG'ATUVCHILARNING KIRISHI
UCHUN YO'L OCHISHI**

MEXANIK TA'SIR

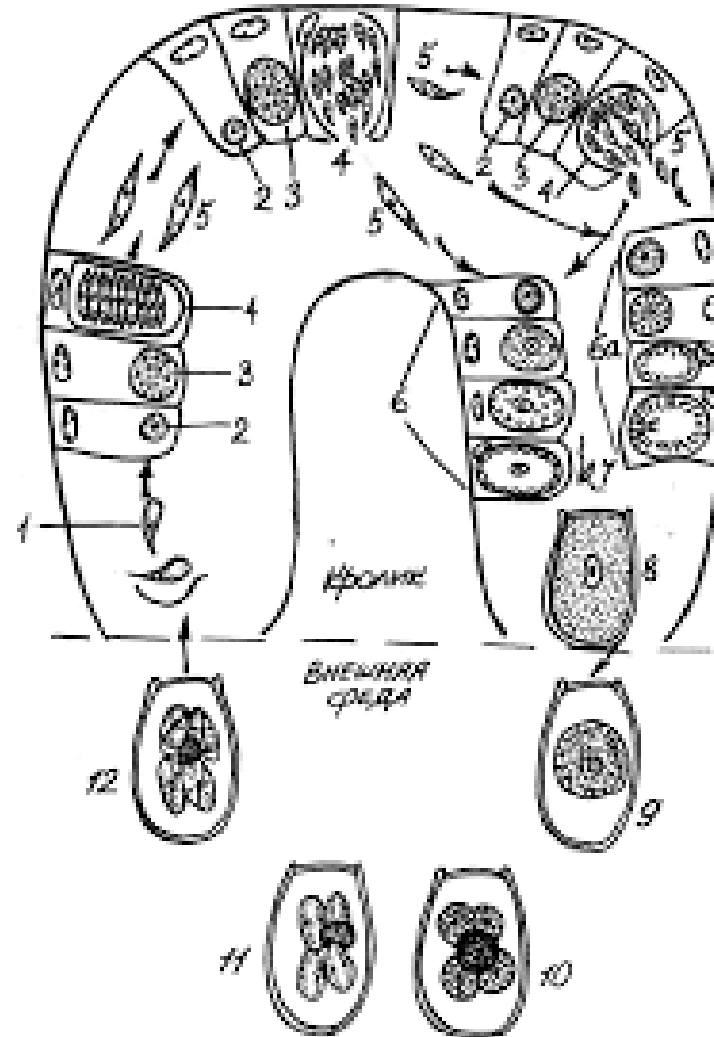

PARAZITNING XO'JAYINGA TROFIK TA'SIRI

- Parazitning ushbu shakldagi ta'siri, birinchi navbatda xo'jayin oziqasining ma'lum bir qismini olishi bo'lsa, ikkinchidan xo'jayin qoni hisobida oziqlanuvchi parazitlarning ajratgan birikmalari qon xujayralarini eritishi hamda gemoglobin tarkibini kamayishi ham sodir bo'ladi. Oqibatda esa xo'jayin organizmida jiddiy salbiy o'zgarishlar namoyon bo'ladi.

PARAZITNING XO'JAYINGA TROFIK TA'SIRI

PARAZITNING XO'JAYINGA ZAHARLI (TOKSINLI) TA'SIRI

- Parazit tanasida o'tadigan metabolizm jarayonida hosil bo'ladigan turli-tuman suyuq maxsulotlar xo'jayin tanasiga chiqariladi. Ushbu maxsulotlar qon yoki limfaga o'tib, butun organizmga tarqaladi hamda, organizmga salbiy ta'sir qilib, ayrim organlar faoliyatini bo'zilishiga sabab bo'ladi. Parazit tomonidan ajratiladigan va xo'jayin tanasiga ma'lum darajada ta'sir etuvchi moddalar odatda "toksinlar" (zaharlar) deb atash qabul qilingan. Xo'jayin organizmiga nafaqat endoparazitlar, balki ektoparazitlarning so'lak suyuqligi bilan o'tgan birikmalari ham zaharli xususiyatga ega bo'lishi mumkin.

Поселковый клещ - *Ornithodoros papillipes*
переносчик *спирохет*
клещевого возвратного тифа.

Распространение: Средняя Азия, Индия, Иран,
Афганистан.

Укусы вызывают характерную
кожную реакцию

Allergik ta'sir

XO'JAYIN TANASIGA BOSHQA KASALLIK QO'ZG'ATUVCHILARNING KIRISHI UCHUN YO'L OCHILISHI

- Ko'pgina ektoparazitlar, shuningdek ayrim ichak parazitlari o'zlarining og'iz organlari va birikuvchi moslamalari yordamida terida har xil jarohatlar hosil qiladi. Bunday joylar ko'pgina kasallik qo'zg'atuvchi mikroorganizmlarni kirishi uchun darvoza rolini bajaradi

**XO'JAYIN TANASIGA BOSHQA KASALLIK
QO'ZG'ATUVCHILARNING KIRISHI UCHUN YO'L OCHILISHI**

